

De Raad voor de Kinderbescherming en radicalisering

De Raad voor de Kinderbescherming kan geraadpleegd of ingeschakeld worden wanneer er ernstige zorg is over de opgroei- en opvoedsituatie van een kind tussen 0 en 18 jaar. De Raad draagt vanuit zijn wettelijke taak bij aan de veiligheid en ontwikkeling van kinderen en het toekomstperspectief van jongeren.

Als u in uw gemeente opmerkt dat jongeren behoren tot de risicogroepen in het kader van radicalisering, kunt u de Raad voor de Kinderbescherming raadplegen of inschakelen.

Risicogroepen

De risicogroepen die we onder meer op basis van ervaringen onderscheiden zijn:

- jongeren die potentieel radicaliseren
- jongeren die radicaliseren en zich isoleren
- jongeren die anderen werven om af te reizen
- jongeren die op het punt staan af te reizen
- jongeren die afreizen in gezinsverband of een ouder, die met minderjarig(e) kind(eren) de partner achterna wil reizen
- ouders die uitreizen en hun kleine kinderen meenemen
- terugkeerders uit Syrië:
 - in gezinsverband
 - individueel: deze jongeren zijn doorgaans meerderjarig

Waarom de Raad voor de Kinderbescherming raadplegen of inschakelen?

De Raad bekijkt elke casus vanuit kindbeschermingsperspectief. Vanuit dit perspectief gezien loopt de minderjarige om een aantal redenen bij radicalisering gevaar in de ontwikkeling.

- De deelname van een minderjarige aan de strijd in conflictgebieden is bedreigend voor zijn veiligheid en ontwikkeling.
- Een minderjarige die zich in oorlogsgebied begeeft of door zijn ouders of anderen in oorlogsgebied gebracht wordt, loopt fysiek risico (verwonding, dood).
- Daarnaast is er het risico van geestelijke bedreiging, door bijvoorbeeld confrontatie met traumatische omstandigheden en slachtoffers, door intimidaties en door militair gerelateerde trainingen in complexe omstandigheden.
- Een minderjarige kan zich daarbij onttrekken aan het gezag van zijn ouders.
- De ideologie, die een minderjarige zich eigen maakt, legitimeert geweld tegen eenieder die deze leer niet aanhangt. Dit vergroot het risico op strafbaar gedrag door de minderjarige.

Hoe kom ik in contact met de Raad voor de Kinderbescherming?

U kunt in geval van radicalisering terecht bij het Adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming. Dit kunt u om een consult vragen. De medewerkers van het Adviesteam nemen deel aan diverse overleggen, waaronder casusoverleggen in het Veiligheidshuis. Voor contactgegevens zie: www.kinderbescherming.nl/contact.

In geval van een acute bedreiging van de veiligheid van de minderjarige zijn, naast de gemeente en de door de gemeente aangewezen instanties, ook andere instanties bevoegd om te melden bij de Raad voor de Kinderbescherming, zoals de politie en de AIVD.

Wat doet het Adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming?

De Raad voor de Kinderbescherming adviseert op het snijvlak van vrijwillige en verplichte hulp. De medewerker Adviesteam denkt met u mee over de inzet van vrijwillige hulp die nodig is. Eventueel adviseert hij om de zaak middels een Verzoek Tot Onderzoek (VTO) te melden bij de Raad voor de Kinderbescherming. Bij spoed zorgt de medewerker Adviesteam dat de Raad meteen in actie komt.

Welke afweging maakt de Raad voor de Kinderbescherming?

De Raad voor de Kinderbescherming baseert de keuze tussen vrijwillige en verplichte hulp (gedwongen kader) op een afweging van twee factoren:

- Hoe groot is het risico voor het kind?
- Hoe groot is het vertrouwen in de bereidheid en het vermogen bij de ouders om met het probleem aan de gang te gaan?

Bij de combinatie van een groot risico en weinig vertrouwen in de bereidheid en het vermogen van de ouders, adviseert de medewerker Adviesteam de gemeente om middels een Verzoek Tot Onderzoek de casus te melden bij de Raad voor de Kinderbescherming. Het moet aannemelijk zijn dat de omstandigheden een ernstige ontwikkelingsbedreiging vormen voor het kind en dat vrijwillige hulp niet of onvoldoende wordt geaccepteerd.

Spoed

Bij het besluit tot onderzoek wordt bekeken of direct een verzoek tot een kindbeschermingsmaatregel (spoedmaatregel) gedaan moet worden of dat de Raad een spoedonderzoek gaat doen. Bij de keuze voor een spoedonderzoek wordt op basis van het eerste contact opnieuw deze afweging gemaakt.

Het uitgangspunt van de Raad is om tijdens een (spoed-)onderzoek altijd te spreken met de betrokkenen, tenzij dit niet in het belang is van de bescherming van het kind.

Criteria die de Raad voor de Kinderbescherming onder meer hanteert bij de afweging 'wel of geen spoed' zijn:

- de hoeveelheid actuele informatie
- de ernst van de situatie en de kwetsbaarheid
- het risico van handelen of niet handelen
- de mate van verwachte mee- of tegenwerking

We maken deze afweging bij een casus in een multidisciplinair overleg, met als focus de veiligheid en ontwikkeling van het kind.

Spoedteam

Zaken van radicalisering van jongeren hebben vaak een spoedeisend karakter. Daarom voeren de medewerkers van het spoedteam van de Raad voor de Kinderbescherming deze vaak uit. Door concentratie binnen dit team, wordt ervaring opgebouwd met de problematiek van radicalisering onder jongeren.

Spoed betekent niet dat ook direct een maatregel gevraagd moet worden.

Ambtshalve uitbreiden naar een beschermingsonderzoek

De Raad voor de Kinderbescherming kan ook op andere manieren signalen krijgen van radicalisering of vertrekkers, bijvoorbeeld via een strafonderzoek, schoolverzuim of bij de begeleiding van een taakstraf. De Raad kan dan het onderzoek ambtshalve uitbreiden naar een beschermingsonderzoek.

Het raadsonderzoek

Op basis van de melding Verzoek Tot Onderzoek of bij spoed, doet de Raad voor de Kinderbescherming en onafhankelijk onderzoek. Daarbij raadplegen we ouders, de jongere en mensen rondom het gezin en professionele betrokkenen, zoals politie, school en hulpverleners die al bij het gezin betrokken zijn.

De Raad stelt onderzoeksvragen zoals:

- Wat zijn de signalen vanuit scholen, politie enzovoort?
- Is er sprake van een ernstige ontwikkelingsbedreiging?
- Is hulpverlening gewenst en kunnen ouders deze binnen een voor het kind aanvaardbare termijn bieden?
- Wat is de toegevoegde waarde van verplichte hulp?

- Zijn er voldoende feiten om een verzoek voor een maatregel en eventueel uithuisplaatsing te onderbouwen?

Besluit

Op basis van het onderzoek verzoekt de Raad voor de Kinderbescherming aan de rechter een kindbeschermingsmaatregel. De gevraagde maatregelen zijn een ondertoezichtstelling met al dan niet een machtiging uithuisplaatsing. De gezinsvoogd van de Gecertificeerde Instelling (GI) voert vervolgens deze maatregel uit. Een kindbeschermingsmaatregel geeft een kader, maar is geen hulpverlening.

Belangrijk: afstemming communicatie

Zodra in één van de instellingen of gemeenten sprake is van een casus van radicalisering, is het belangrijk om als ketenpartners met elkaar af te stemmen, voordat er communicatie naar buiten (in de media) plaatsvindt. Het gaat dus om inhoudelijke afstemming en afstemming op het gebied van communicatie naar pers en publiek.